

I BÖLMƏ

HEYDƏR ƏLİYEVİN AZƏRBAYCANÇILIQ İDEOLOGİYASI FİLOLOJİ FİKİR KONTEKSTİNDƏ

ELÇİN HÜSEYN oğlu MƏMMƏDOV

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

BDU-nun Filologiya fakültəsinin dekanı

HEYDƏR ƏLİYEV VƏ AZƏRBAYCAN ƏDƏBİYYATI

XV əsr Azərbaycan ədəbiyyatının tanınmış şairi N.Kişvəri özünü müasiri - özbək əsilli türk şairi və mütəfəkkiri, türk dilində ilk “Xəmsə” müəllifi Ə.Nəvai ilə müqayisə edərək yazırdı:

Kişvəri şeiri Nəvai şeirindən əksüç iməs,

Gər bəxtünə düşsəydi Sultan Hüseyini-Bayqara.

Deməli, hələ Kişvəri öz dövründə aydın dərk edirdi ki, ədəbiyyatı inkişaf etdirən, ədəbi-bədii dili mükəmməl hala gətirən şəxsiyyətləri tarixi-siyasi şərait, bilavasitə dövlətçilik yetişdirir. “Bu, həqiqətdir ki, Nəvai hökmdar Hüseyin Bayqaranın sarayındakı qayğı ilə yazıb-yaratmaq imkanı qazandı və bildiyimiz yüksəkliyə qalxdı. Şərqdə Türkünstan türkcəsində Ə.Nəvainin gördüyü işi, dil üçün etdiyini Qərbdə, oğuz türkcəsində M.Füzuli icra elədi, yerinə yetirdi” [4, s. 235]. Çünki M.Füzuli də XVI əsr Azərbaycan Səfəvilər dövlətinin yetirməsi idi. Və dövlətçiliyin güclü, hökmdarın qüdrətli şəxsiyyət olduğu yerdə ədəbiyyat və mədəniyyət xadimlərinə həmişə yüksək diqqət və qayğı göstərilir. Bunu tarixi faktlarla təsdiqləmək, qüdrətli türk imperatorlarının – sarkərdələrinin fəaliyyətlərində görmək, izləmək mümkündür.

Uca Tanrı XX əsrdə Azərbaycan xalqının taleyinə Heydər Əliyev kimi qüdrətli sarkərdə - güclü dövlət başçısı yazdı. Azərbaycan xalqının həyatında böyük tarixi missiyaları uğurla yerinə yetirmiş və ölümsüzlüyə qovuşandan sonra da ölkəmizin gələcək inkişafı üçün misilsiz siyasi irs qoyub getmiş Ulu öndərimiz bütün sahələrdə olduğu kimi ana dilimizin, ədəbiyyatımızın, mədəniyyətimizin tərəqqisi uğrunda uzun illər böyük işlər görmüşdür. Onun bu sahədəki əvəzolunmaz fəaliyyəti Azərbaycanda ideoloji fikrin inkişafı üçün geniş imkanlar açmış, xüsusilə dahi lideri azərbaycançılıq məfkurəsinin yaradıcısına çevirmişdir. Onun hələ Sovet dövründə ikən bu yöndə həyata keçirdiyi mühüm işlər dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra da Azərbaycanda dövlətçiliyin möhkəmlənməsinə və ideoloji fikrin inkişafına ciddi töhfələr vermişdir. Kişvərinin təbirincə desək, bu mərhələdə Azərbaycanın ədəbiyyat və mədəniyyət xadimlərinin bəxtinə Ulu öndər Heydər Əliyev kimi böyük şəxsiyyətin himayəsində fəaliyyət göstərmək imkanı nəşib olmuşdu.

Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında müstəsna tarixi xidmətləri olmuş Ümummillə liderin dil, ədəbiyyat və mədəniyyət sahəsində siyasəti bir-biri ilə qırılmaz surətdə bağlıdır. Avropalı pedaqoq Leybnitsin məşhur bir sözü var: “Mənə mükəmməl bir əlifba verin, sizə mükəmməl bir dil verim, mənə mükəmməl bir dil verin, sizə mükəmməl mədəniyyət verim”. Göründüyü kimi, əlifba və dil quruculuğu ədəbiyyatın inkişafına necə təsir göstərirsə, ədəbiyyatın da tərəqqisi milli mədəniyyətin yüksəlişinə səbəb olur. Ancaq fikrimizcə, bu sırada ədəbiyyat mərkəz rolunu oynayır: çünki ədəbiyyatın tərəqqisi bir tərəfdən milli dili zənginləşdirir, onun ifadə imkanlarını genişləndirir, digər tərəfdən, mədəniyyətin inkişafını şərtləndirir. Bu mənada, Ulu öndərin Azərbaycan ədəbiyyatına göstərdiyi xüsusi diqqət və qayğı həm dil, həm də mədəniyyət quruculuğu sahəsində yeni uğurların əldə olunmasına ciddi təsir göstərmişdir.

Heydər Əliyevin Azərbaycan ədəbiyyatına olan sevgisi və qayğısı təkcə onun dövlət başçısı kimi vəzifəsindən qaynaqlanmırdı. Bunun kökündə Ulu öndərin hələ erkən yaşlardan ədəbiyyata olan dərin marağı dayanırdı. Dünya miqyasında geniş və sistemli ədəbiyyat biliyinə malik nadir dövlət xadimlərindən biri olan, hələ gənlik illərindən etibarən qeyri-adi mütaliə qabiliyyəti ilə fərqlənən, hətta cavan yaşlarında tamaşalarda peşəkar teatr xadimləri ilə yanaşı cəsarətlə səhnəyə çıxan Heydər Əliyevin dünyagörüşünün formalaşmasında ədəbiyyat amili xüsusi yer tutmuşdur. Dahi lider bədii ədəbiyyatın onun şəxsiyyət kimi

formalaşmasındakı rolunu çıxışlarının birində belə etiraf etmişdir: “Şəxsən mən ədəbiyyatı çox sevən adamam və gənc vaxtlarımdan, hətta uşaqlıqdan, məktəbdə ilk ədəbiyyat nümunələrini oxuyandan ədəbiyyatı sevmişəm. Bu gün sizə deyə bilərəm ki, şəxsən mənəm bir insan kimi formalaşmağım, təhsilimdə, əxlaqımda, mənəviyyatımda ədəbiyyatın, mədəniyyətin çox böyük rolu olmuşdur. Mən orta məktəbdə oxuyarkən Azərbaycan şairlərinin, yazıçılarının bütün əsərlərini sevə-sevə oxumuşdum, onları bu gün də unutmamışam. Bəlkə də, bu əsərlərin bəzilərini ondan sonra oxumamışam, ancaq o illərdə - o uşaqlıq, gənclik illərində mənə o qədər təsir edibdi ki, mən onları unutmamışam” [3, s. 57-58].

Bu baxımdan, görkəmli dövlət xadiminin xüsusi rəğbət bəslədiyi yazıçı və şairlər, ayrıca fərqləndirdiyi, üstünlük verdiyi bədii əsərlər də olmuşdur. Belə ki, o, çıxışlarında dram əsərləri içərisində Cəlil Məmmədquluzadənin “Ölümlər” tragikomedyasına, mənzum faciələrdən Hüseyn Cavidin “İblis” əsərinə, şairlərdən Xalq şairi Səməd Vurğunun “Azərbaycan” şeirinə, poemalar içərisində Məhəmməd Hüseyn Şəhriyarın “Heydərbabaya salam” poemasına, milli mətbuat nümunəsi kimi “Molla Nəsrəddin” jurnalına, opera üzrə Üzeyir Hacıbəyovun “Koroğlu” suna... ayrıca önəm verdiyini və bu ədəbi nümunələri xüsusilə fərqləndirdiyini diqqətə çatdırmışdır [5]. Maraqlıdır ki, bu cür məqamlarda belə Ulu öndərin bədii söz sənətinə münasibətində onun şəxsi maraqları ilə dövlətçilik prinsiplərinin kəsişdiyini, bir-birini tamamladığını aydın şəkildə görmək mümkündür.

Məhz bu böyük mənəviyyat sahibinin milli təəssübkeşliyinin nəticəsi idi ki, onun hakimiyyətdə olduğu illərdə görkəmli azərbaycanlı ədəbi şəxsiyyətlərin yubileyibləri keçirilmiş, onların xatirələrini əbədiləşdirən əməli addımlar atılmışdır. Məsələn, hər kəsə məlum olduğu kimi, Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə şair-dramaturq Hüseyn Cavidin anadan olmasının 100, 110 və 120 illik yubileylərinin təntənəli şəkildə qeyd olunması ədəbiyyat tariximizin parlaq səhifələrindən birini təşkil edir. Təkcə onu demək kifayətdir ki, 1982-ci il oktyabrın 26-da H.Cavidin cənəzasının Sibirdən gətirilib, Naxçıvanda dəfn olunması Sovetlər Birliyinin mürəkkəb dövründə Heydər Əliyevin misilsiz cəsarətinin nəticəsi idi.

Bu faktların əhatə dairəsini bir qədər də genişləndirə bilərik. Belə ki, görkəmli yazıçı və ictimai-siyasi xadim N.Nərimanovun 100 illik yubileyinin dövlət səviyyəsində qeyd olunması da məhz Heydər Əliyevin gərgin əməyi sayəsində baş tutmuşdur. Ulu öndər çıxışlarının birində bu hadisəni belə xatırlayır: “1970-ci ildə Nəriman Nərimanovun 100 illik yubileyi ərəfəsində materiallarla tanış olanda onun həyatının son dövrlərinin nə qədər faciəli olduğu məni çox ağrıtdı. Nərimanovun 100 illiyi 1970-ci ildə tamam oldu, yubileyini isə 1972-ci ildə keçirdik. Soruşa bilərsiniz niyə? Çünki bu yubileyi keçirmək üçün iki il mübarizə aparmaq lazım idi. Çünki N.Nərimanova “millətçi” damğası vurulmuşdu” [8]. N.Nərimanovun adı üzərindən bu qara ləkəni götürmək üçün Heydər Əliyev ciddi səy göstərmişdi: “Heç kəsə demədiklərimizi indi sizə açıram. Qoy xalqım bilsin. Mənim sinəmdə çox sirlər var. Bəzilərini indi açıram. İki dəfə Suslovun, Brejnevın yanına getdim, ancaq onlara Nərimanov barədə başqa informasiyalar vermişdik. Əjdər İbrahimov İsa Hüseynovla birlikdə “Mosfilm”də N. Nərimanova həsr olunmuş dəyərli film çəkmişdi. Bizdən qabaq həmin filmə Moskvada baxmışdılar və *ermənilərin təsiri altında olan MK-nın* (kursiv bizimdir – E.M.) bəzi məsul işçiləri həmin filmi qadağan etmişdilər... Nə yubileyi keçirməyə, nə də abidəni qoymağa imkan vermirdilər. Çalışdım, mübarizə apardım, neçə adamı inandırdım və axır ki, istəyimə nail oldum. MK-da N.Nərimanovun 100 illik yubileyinin keçirilməsinə dair qərara nail oldum, «Правда» qəzetində N. Nərimanovun yubileyinə həsr olunmuş böyük məqaləm getdi. N.Nərimanovun yubileyini böyük təntənə ilə keçirdik. Bakıda möhtəşəm abidəsini ucaltdıq. N. Nərimanov haqqında gözəl filmə də icazə aldıq” [8].

N.Gəncəvinin 840, İ.Nəsiminin 600, M.Füzulinin 500, “Kitabi-Dədə Qorqud”un 1300 illik yubileylərinin, həmçinin Ü.Hacıbəyovun, S.Vurğunun, C.Cabbarlının, M.S.Ordubadinin, Aşıq Ələsgərin və başqalarının yubileylərinin keçirilməsi dahi siyasətçinin Azərbaycan ədəbiyyatına və ədəbiyyat xadimlərinə göstərdiyi böyük diqqətin bariz nümunəsi idi.

Ulu öndərin ədəbi-mədəni quruculuqla bağlı tarixi missiyası bununla bitmir. Bir çox görkəmli şəxsiyyətlərlə bağlı bədii əsərlərin yazılması və ekranlaşdırılması da Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır [1]. “Uzaq sahillərdə”, “İstintaq”, “Dədə Qorqud”, “Nəsimi”, “Babək” kimi milli-mənəvi dəyərləri əks etdirən filmlərin ağır zəhmət hesabına ərəsəyə gətirilib Azərbaycan ictimaiyyətinə təqdim edilməsi məhz Ümummilli liderin əvəzsiz xidmətləri sayəsində mümkün olmuşdu.

S.Əhmədova haqlı olaraq yazır ki, Heydər Əliyevin ədəbi-tarixi proses konsepsiyası çoxcəhətli təlimdir: “Bu konsepsiyanın aparıcı təmayüllərindən biri maarifçilik idi. Böyük siyasətçi bədii sözün qüdrətindən nəinki geniş mənada oxucunu maarifləndirmək üçün istifadə edir, hətta gənc yazıçıların klassik əsərlərdən, bədii irsin təcrübələrindən öyrənməsini zəruri hesab edirdi. O, özü bədii ədəbiyyata böyük sevgi ilə yanaşır və bunu başqalarına da təlqin edirdi. Bədii ədəbiyyat ona xalqı milli toplum kimi təşkil

etmək, psixologiyalara təsir etmək, öz-özünə inandırmaq və mövqeyini təsdiq etmək üçün lazım idi. Belə ki, “Kitabi-Dədə Qorqud”u sevən xalq “Kitabi-Dədə Qorqud”u sevən lideri sevməyə bilməz” [2, s. 26].

Ədəbiyyatı yaradanlar və yaşadanlar Ulu öndər üçün həm də ona görə əziz və doğma idi ki, onlar bilavasitə ana dilini inkişaf etdirən ziyalılardır. Bu baxımdan, mütəxəssislər Heydər Əliyevin dil və ədəbiyyat məsələləri ilə bağlı söylədiyi fikirləri iki qismdə təqdim edirlər: a) yazıçı dili; b) dilin inkişafında ədəbiyyatın rolu [bax: 3, s. 59]. Ümummilli liderin dilimizə, onun tərəqqisinə dair mülahizələrində bu deyilənləri aydın görmək olar. Məsələn, M.Füzulinin 500 illiyinə həsr edilmiş mərasimdə Füzuli yubiley komissiyasının sədri Heydər Əliyevin fikirləri bu baxımdan maraqlıdır: “M.Füzuli o dövrdə hakim olan ərəb və fars dillərində yazmışdır. Ancaq bizim üçün ən əhəmiyyətli cəhət ondan ibarətdir ki, M.Füzuli əsərlərinin çox hissəsini türk dilində yazmışdır... Beləliklə, Füzulinin böyük xidmətlərindən biri də öz dövrünün mürəkkəb proseslərinə baxmayaraq, türk dilini, ana dilini yaşatmasından, onu yüksəklərə qaldırmasından ibarətdir” [3, s. 59].

“Heydər Əliyev və Azərbaycan ədəbiyyatı” mövzusunda bəhs edərkən bu gün bir məsələyə daha çox xüsusi diqqət yetirmək lazımdır. Məlumdur ki, Heydər Əliyev siyasi kursunun layiqli davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 2020-ci il sentyabrın 27-də torpaqlarımızın azadlığı uğrunda başlanan hərbi əməliyyatlar noyabrın 10-da böyük tarixi Zəfərlə başa çatdı. Bu vaxtdan etibarən əzəli və əbədi torpaqlarımıza “Böyük qayıdış” istiqamətində ciddi işlər görülür, ölkəmizin mədəniyyət mərkəzi Qarabağda, o cümlədən Qarabağın göz bəbəyi olan Şuşada sürətli şəkildə quruculuq işləri həyata keçirilir. Hətta Ali Baş Komandanın dəstəyi və birbaşa iştirakı ilə Şuşada Cıdır düzündə ədəbi-mədəni tədbirlərin təşkilinə də başlanılıb. Təbii ki, əsas Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş bu tarixi əməllərin yenidən və müasir dövrün tələbləri səviyyəsində davam etdirilməsi dahi siyasətçinin irsinin uzaqgörənliyindən və müdriqliyindən xəbər verir. Vaxtilə Ümummilli liderimizin Qarabağın sosial-iqtisadi və mədəni inkişafına verdiyi misilsiz tarixi töhfələr, o cümlədən Qarabağın maddi-mədəni irsinin qorunmasına göstərdiyi xüsusi diqqət həm də Azərbaycan ədəbiyyatının, Qarabağ ədəbi mühitinin ətraflı tədqiqi və təbliğinə geniş imkanlar açmışdır. Sovet hakimiyyəti illərində dəmir yolu xəttinin açılışı ilə əlaqədar Şuşaya gedən Heydər Əliyev burada Azərbaycanın tarixi abidələrinin qorunmasına xüsusi qayğı göstərilməsi barədə göstəriş vermiş, həmçinin Şuşada aparılan tikinti-quruculuq işləri ilə də yaxından maraqlanaraq, Azərbaycan poeziyasının klassikləri Molla Pənah Vaqifin və Xurşidbanu Natəvanın yaşayış-yaratdığı yerlərlə tanış olmuşdu. Şuşa rayonunun rəhbərliyi ilə görüşündə Heydər Əliyev bir daha bu ərazilərin qədimliyinə diqqət çəkərək bildirmişdi ki, “Şuşa abidələr şəhəridir. Diyarın zəngin tarixi ilə bağlı olan hər şeyi qorumaq, qədim tikintiləri bərpa etmək lazımdır” [7].

Həmin illərdə Ümummilli liderin göstərişi ilə görkəmli Azərbaycan şairi Molla Pənah Vaqifin məzarı üstündə məqbərə tikilmiş və qarlı-şaxtalı bir gündə - 1982-ci il yanvarın 14-də Şuşada şairin məqbərəsinin təntənəli açılışı keçirilmişdi. Hətta səfər zamanı Heydər Əliyev Şuşada “Poeziya evi”nin açılışını edərək, Vaqif poeziya günlərinə də qatılmışdı [7]. Onun Vaqif yaradıcılığına münasibəti, bir tərəfdən, milli ədəbiyyata sevgisindən irəli gəlirdisə, digər tərəfdən, diyarın tarixi, əhalisinin etnik mənsubiyyəti ilə bağlı idi: “Mən bir məqama toxunmaq istəyirəm. Böyük şairimiz Molla Pənah Vaqif XVIII əsrdə şeir dilini xalq dilinə daha da yaxınlaşdırdı. Onu yazdığı şeirləri xalqın bütün təbəqələri həm anlaya, həm qavraya bildi, həm də sevdi. Beləliklə o, Azərbaycan şeirində yeni bir yol açdı” [3, s. 59].

Abidənin tikintisini əlamətdar hadisə hesab edən Heydər Əliyev açılış mərasiminə gedərkən ailə üzvləri ilə birlikdə özü ilə elm, mədəniyyət və incəsənət adamlarının böyük bir qrupunu da aparmışdı. Bu davranışı ilə dahi lider ziyalıları Qarabağa xüsusi diqqət yetirməyə istiqamətləndirir, onların bu regiona tez-tez baş çəkmələrini, buranın problemlərini daim nəzarətdə saxlamağı tövsiyə edirdi.

2021-ci il yanvarın 5-də Prezident İlham Əliyev Anar Kərimovu mədəniyyət naziri təyin olunması ilə əlaqədar qəbul edərkən, Qarabağın incisi Şuşa ilə bağlı proqram xarakterli çıxışında həmin tarixi faktlara diqqət çəkərək bu qədim Azərbaycan torpağına xüsusi önəm verdiyini növbəti dəfə nümayiş etdirmişdi: “Mən Şuşa şəhərini Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı elan edirəm. Şuşa şəhəri buna layiqdir. Hesab edirəm ki, nəinki Azərbaycanın, bölgənin mədəni paytaxtı sayıla bilər. Şuşanın mədəni həyatı zəngin olmalıdır” [6]. Və Prezidentin “Şuşa şəhərinin Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi haqqında” 07 may 2021-ci il tarixli Sərəncamında da bütün bu tarixi faktlar öz əksini tapmış və həmin əməllərin davam etdirilməsi qarşıya mühüm vəzifə kimi qoyulmuşdur.

Bu gün böyük fəxr və qürur hissi ilə demək olar ki, Heydər Əliyevin ölkəmizin ədəbi-mədəni tərəqqisinə verdiyi misilsiz tarixi töhfələr müasir ədəbi-mədəni quruculuğun təməlini təşkil edir. Akademik İ.Həbibbəylinin sözləri ilə ifadə etsək, “əslində, Azərbaycanın son qırx ildəki ədəbiyyatı Heydər Əliyev epoxasının ədəbiyyatıdır. Ən yeni dövr Azərbaycan ədəbiyyatının bir məsul vəzifəsi də yeni tarixi epoxanın

fonunda görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin mükəmməl, hərtərəfli şəkildə işlənmiş, ciddi ədəbi-tarixi meyarlara cavab verən bədii obrazını yaratmaqdan ibarətdir”.

İSTİFADƏ OLUNMUŞ ƏDƏBİYYAT

1. Bayramova Z. Azərbaycan kinematografiyasında Heydər Əliyev fenomeni / http://www.anl.az/down/medeniyyet2008/dekabr/medeniyyet2008_dekabr_136.htm
2. Əhmədova S. Heydər Əliyev və ədəbi-tarixi proses. Bakı: Elm, 2013 / <http://anl.az/el/Kitab/2015/Azf-276226.pdf>
3. Heydər Əliyev dil haqqında və Heydər Əliyevin dili. Redaktor: akad. B.Nəbiyev. Bakı: Elm, 1998
4. Hacıyev T. Azərbaycan ədəbi dili tarixi. I hissə. Bakı: Elm, 2012
5. Həbibbəyli İ. Heydər Əliyevin dövlətçilik təlimində ədəbiyyat siyasəti və müasir dövr / <http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2010/aprel/116655.htm>
6. Prezident İlham Əliyev: “Şuşa şəhərini Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı elan edirəm” / <https://apa.az/az/xeber/medeniyyet-siyaseti/Prezident-Ilham-lyev-Susa-shrini-Azrbaycan-mdniyyetinin-paytaxti-elan-edirm-623001>
7. Ulu öndər Heydər Əliyev: Şuşa əziz bir şəhərdir, əziz bir torpaqdır, əziz bir qaladır, əziz bir abidədir / https://azertag.az/xeber/Ulu_ondər_Heydər_Aliyev_Susa_əziz_bir_seherdir_əziz_bir_torpaqdır_əziz_bir_qaladır_əziz_bir_abidedir-1689597
8. Ümummilli lider Heydər Əliyev. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsi. Prezident Kitabxanası / https://files.preslib.az/projects/toplu/v2/f1_2.pdf

Elçin Hüseyn oğlu Məmmədov

Heydər Əliyev və Azərbaycan ədəbiyyatı

Xülasə

Məqalədə Azərbaycan xalqının Ümummilli lideri Heydər Əliyevin Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafındakı misilsiz tarixi xidmətlərindən bəhs olunur. Burada Heydər Əliyev şəxsiyyətinin formalaşmasında ədəbiyyatın rolundan, Ulu öndərin Azərbaycan ədəbiyyatına, ədəbiyyat xadimlərinə göstərdiyi xüsusi diqqət və qayğıdan danışılır. Həmçinin araşdırmada H.Əliyevin rəhbərliyi və təşəbbüsü ilə görkəmli ədəbi şəxsiyyətlərin yubileylərinin qeyd olunması, Qarabağın maddi-mədəni irsinin qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi işlərdən, habelə bu ənənələrin müasir mərhələdə uğurla davam etdirilməsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rolundan geniş söz açılır.

Açar sözlər: Heydər Əliyev, Azərbaycan ədəbiyyatı, ədəbiyyat siyasəti, ədəbi-mədəni quruculuq

Эльчин Гусейн оглы Мамедов

Гейдар Алиев и азербайджанская литература

Резюме

В статье говорится об уникальных исторических заслугах общенационального лидера азербайджанского народа Гейдара Алиева в развитии азербайджанской литературы. Здесь говорится о роли литературы в формировании личности Гейдара Алиева, об особом внимании и заботе великого лидера к азербайджанской литературе, деятелям литературы. В исследовании также подробно рассказывается о работе, проводимой под руководством и по инициативе Гейдара Алиева по празднованию юбилеев выдающихся литературных личностей, охране материально-культурного наследия Карабаха, а также о роли Президента Азербайджанской Республики господина Ильхама Алиева в успешном продолжении этих традиций на современном этапе.

Ключевые слова: Гейдар Алиев, Азербайджанская литература, литературная политика, литературно-культурное строительство

Elchin Huseyn oglu Mammadov

Heydar Aliyev and Azerbaijani literature

Summary

The article describes the unique historical achievements of the national leader of the Azerbaijani people, Heydar Aliyev, in the development of Azerbaijani literature. It talks about the role of literature in the formation of the personality of Heydar Aliyev, about the special attention and care of the great leader to

“Heydər Əliyevin azərbaycançılıq ideologiyası filoloji fikir kontekstində”

Azerbaijani literature, literary figures. The study also describes in detail the work carried out under the leadership and initiative of Heydar Aliyev to celebrate the anniversaries of outstanding literary figures, to protect the material and cultural heritage of Karabakh, as well as the role of the President of the Republic of Azerbaijan, Mr. Ilham Aliyev, in the successful continuation of these traditions at the present stage.

Keywords: Heydar Aliyev, Azerbaijani literature, literary policy, literary and cultural construction